

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

18. maj 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 86 (Alm. del) af 3. november 2016

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for effekterne på grænsehandelen af Alternativets finanslovs- og skatteudspil fra 1. november 2016?

Svar

Alternativets finanslovsforslag indeholder 55 forslag, hvor en række elementer potentielt har betydning for grænsehandelen.

Grænsehandel dækker over danske forbrugeres indkøb foretaget i udlandet med henblik på at bringe varen med hjem til eget forbrug i Danmark og udlændinges indkøb foretaget i Danmark med henblik på eget forbrug i udlandet. Danskerne grænsehandler primært i vores nabolande og i traditionelle rejsemål som Spanien, Italien og Frankrig. Grænsehandlen i Tyskland udgør ca. 70 pct. af danskernes samlede grænsehandel og omfatter især vin, øl, sodavand og slik, *jf. Status over grænsehandel 2016*. Grænsehandelen afhænger blandt andet af afgifter og prisforskelle på grænsehandelsfølsomme varer. Derudover kan et anderledes varesortiment i populære feriemål også bidrage til grænsehandelen.

I dette svar tages der udgangspunkt i grænsehandelseffekterne af afgiftsforslagene i Alternativets finanslovsforslag. Svaret er afgrænset til forslag om afgifter på grænsehandelsfølsomme varer, hvor det er muligt at skønne over grænsehandelseffekterne. Afgrænsningen resulterer i fire afgiftsændringer, henholdsvis en øget afgift på tobak, genindførsel af en sodavandsafgift og højere afgifter på benzin og diesel. Afgrænsningen betyder, at der eksempelvis ses bort fra effekten af en afgift på oksekød, som er et afgiftsforslag, som muligvis påvirker grænsehandelen, men hvor der ikke er grundlag for at skønne over effekten.

Grænsehandelen med cigaretter skønnes at være faldet de seneste år. Faldet skal ses i lyset af et generelt fald i cigaretforbruget og afgiftsforhøjelser i langt de fleste andre europæiske lande. Grænsehandelen for røgtobak er derimod steget, hvilket bl.a. skal ses i sammenhæng med, at realafgiften på røgtobak er steget med 50 pct. de sidste 15 år, *jf. Status over grænsehandel 2016*.

Det skønnes, at grænsehandelen med sodavand fortsat er betydelig, på trods af at sodavandsafgiften blev afskaffet i januar 2014. Det skyldes dels, at der fortsat er prisforskel på sodavand i Danmark og Tyskland og dels, at danske grænsehandlere fortsat ikke betaler pant i forbindelse med køb af sodavand i Tyskland. Der er dog stor usikkerhed omkring det reelle niveau samt udviklingen i grænsehandelen på grund af variation i opgørelsen af grænsehandelen på tværs af kilder, *jf. Status over grænsehandel 2016*.

Grænsehandel med brændstof afhænger blandt andet af forskellen i prisbesparelsen og tidsomkostningen ved at køre over grænsen for at tanke. Der er desuden en tidsomkostning ved at køre ind for at tanke på den billigste side af grænsen, når grænsen krydses som følge af anden grænsehandel. Det betyder, at det ved meget små prisforskelle kun kan betale sig at køre ind for at tanke, hvis tanken er næsten tom. Her vil fordelene ved at tanke til en lavere pris være så stor, at prisforskellen overstiger omkostningen. Ydermere kan lastbiler køre længere end personbiler på en tank. Lastbilchauffører har dermed bedre muligheder for at planlægge køb af brændstof, når de alligevel krydser landegrænser som følge af varetransport. Det skønnes, at grænsehandelens følsomhed overfor prisforskelle er størst, når der som udgangspunkt er en lille prisforskel. Det skyldes en forventning om, at det kan betale sig at køre over grænsen for at tanke for en stor gruppe potentielle grænsehandlere, hvis prisforskellen på brændstof overstiger tidsomkostningen. Denne gruppe vil vokse, indtil prisforskellen når en vis grænse, hvor potentialet for flere grænsehandlere er udtømt, *jf. Status over grænsehandel 2016*.

De skønnede grænsehandelseffekter af Alternativets finanslovsforslag om øgede afgifter på tobak, benzin og diesel samt en genindførelse af sodavandsafgiften fremgår af tabel 1.

Tabel 1

Grænsehandelseffekter af Alternativets finanslovsforslag med udgangspunkt i 2015

	Cigaretter^{1,2}	Røgtobak^{1,2}	Sodavand¹	Benzin³	Diesel³
Effekt	Mio. stk.	Mio. gram	Mio. liter	Mio. liter	Mio. liter
Grænsehandel før afgift	425	250	125	60	-290
Stigning pga. afgiftsforhøjelse	735	100	90	200	450
Grænsehandel efter afgift	1.160	350	215	260	160

Anm.: Skøn for grænsehandelen er behæftet med betydelig usikkerhed.

Noter 1) Skønnet for tobak og sodavand er inkl. illegal handel.

2) Den foreslåede afgiftsændring er af en betydelig størrelsesorden, hvilket behæfter beregningerne af forslagens konsekvenser med væsentlig usikkerhed.

3) Positiv grænsehandel med benzin og diesel angiver grænsehandel i udenlandsk favør, mens negativ grænsehandel angiver grænsehandel i dansk favør. Grænsehandel med benzin og diesel kan defineres som det brændstof, der føres ind og ud af landet via køretøjers brændstoftanke. En tankning i Danmark og efterfølgende brug i udlandet vil være grænsehandel i dansk favør. Hvis der derimod er tanket i udlandet, og brændstoffet er brugt i Danmark, vil det være grænsehandel i udenlandsk favør. Det bemærkes, at de skønnede virkninger er behæftet med væsentlig usikkerhed generelt, men at de betydelige afgiftsændringer gør de skønnede adfærdseffekter særligt usikre.

Kilde: Skatteministeriet.

Det vurderes, at en øget afgift på tobak i særlig grad vil øge grænsehandlen med cigaretter, som forventes at stige fra 425 mio. stk. til 1.160 mio. stk., mens grænsehandelen med røgtobak forventes at øges i mindre grad fra 250 mio. gram til 350 mio. gram, *jf. tabel 1*. Samtidig forventes udlændinges grænsehandel med cigaretter i Danmark, som på nuværende tidspunkt skønnes at udgøre 100 mio. stk., at bortfalde. Det bemærkes, at den foreslåede afgiftsændring er af en betydelig størrelsesorden, hvilket behæfter beregningerne af forslagets konsekvenser med væsentlig usikkerhed.

Grænsehandelen med diesel var i 2015 i dansk favør. Det vil sige, at der blev købt mere diesel i Danmark med hensyn til efterfølgende brug i udlandet, end den mængde diesel der blev købt i udlandet med hensyn til efterfølgende brug i Danmark. Som følge af en afgiftsstigning skønnes det, at udviklingen vil vende, så grænsehandelen med diesel vil være i udenlandsk favør.

Det bemærkes, at svaret ikke redegør for de samlede grænsehandelseffekter af Alternativets finanslovsforslag. Det skyldes afgrænsningen på baggrund af afgiftsforslag, hvor der er grundlag for at skønne over grænsehandelseffekterne, og hvor afgifterne omhandler grænsehandelsfølsomme varer. De skønnede stigninger i grænsehandelen er behæftet med betydelig usikkerhed.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister